

PROGRAMSKE SMERNICE PLANINSKE ZVEZE SLOVENIJE 2014–2018

priloga kandidaturi in predlog za Skupščino PZS

Planinska zveza Slovenije je ena izmed najbolj množičnih, najstarejših in najbolj prepoznavnih nevladnih organizacij v Sloveniji, ki ima pomembno mesto tudi v mednarodnih planinskih organizacijah. Temelj delovanja planinske organizacije predstavlja prostovoljstvo ter izvajanje aktivnost v skladu s trajnostnim razvojem ter varnostjo v gorah. Namen programskih smernic je uresničevanja poslanstva planinske organizacije (**Planinstvo kot način življenja**) ter **upoštevanje načel delovanja PZS**.

Programske smernice Planinske zveze Slovenije v mandatnem obdobju 2014–2018:

- a) **izvajati povezovanje vsebin in dejavnosti ter nadgrajevati programe dela z namenom doseganja celovitosti planinstva na vseh ravneh planinske organizacije,**
- b) **nadaljnje prilagajanje poslovanja PZS zahtevam sedanjega časa predvsem s preglednostjo poslovanja, z razširjanjem e-poslovanja ter s še večjim vključevanjem zainteresirane javnosti v procese sprejemanja odločitev,**
- c) **doseči, da Planinska zveza Slovenije postane krovna organizacija za vse dejavnosti v gorskem svetu, ki delujejo skladno z usmeritvami PZS glede varovanja gorske narave in varnosti v gorah,**
- d) **skladno z načeli trajnostnega razvoja izvajati športne dejavnosti ter izvajati aktivnostih za pospeševanje in promoviranje gorskega turizma,**
- e) **na področju mednarodnega sodelovanja doseči večjo vključenost planinstva v dokumente Evropske unije ter nadaljevati prenose primerov dobrih praks pri izvajanju planinskih dejavnosti in organizacijskega delovanja.**

Izvedbene aktivnosti za uresničitev programskih smernic

Splošne naloge:

- sprejeti Programska vodila PZS in prenovljeni Častni kodeks slovenskih planincev,
- zaključiti s prenosom določil Statuta PZS, sprejetega leta 2012, v poslovanje in organiziranost planinske organizacije (pravila PD, pravilniki MDO PD, pravilniki komisij in odborov, načrt upravljanja s premoženjem PZS, sistematizacija delovnih mest),
- s temeljito analizo ugotoviti, ali je smiselno izvesti prenovo prostorov PZS na Dvorakovi 9 ali izvesti zamenjavo sedanjih prostorov za primernejše,
- poleg modulov za članarino in evidentiranja prostovoljnega dela v NAVEZO implementirati module za usposabljanja, registre strokovnih kadrov, register planinskih priznanj ter omogočiti uporabo NAVEZE tudi za potrebe izvajanja aktivnosti strokovnih kadrov in funkcionarjev zveze,
- še povečati ponudbo v Planinski trgovini, predvsem s specifičnimi artikli za planinska društva in strokovne kadre,
- aktivno vključevanje planinskih vsebin na primerne sejme, konference, seminarje ... izven planinske organizacije,
- vzpostaviti sodoben marketinški pristop pri nujenju izdelkov in storitev/programov PZS ter spletnega včlanjevanja z uveljavitvijo tržne znamke.

Članarina posameznikov in članstvo društev v PZS:

- stalno izvajati prenos primerov dobrih praks med planinskimi društvi in iz tujine z namenom povečati obseg in kakovost dela PD ter s tem povečati prepoznavnost in privlačnost planinstva,
- v novem triletnem obdobju 2015–2018 povečati zneske za plačilo članarine posameznikov z namenom vzpostavitve za PD še ugodnejšega delitvenega razmerja članarine s tem, da PZS krije stroške članskih ugodnosti. Ob tem spodbuditi društva, da dodatni prihodek namenijo povečevanju obsega in kakovosti društvenih programov dela,
- dokončanje projekta centralne evidence članstva ter na tej osnovi izboljšati in razširiti zavarovanja članov, članstvu pa zagotoviti nadgradnjo oz. razširitev ugodnosti,
- po široki javni razpravi sprejeti merila za razvrščanje društev v prednostne razrede, ki bodo podlaga za koriščenje dodatnih ugodnosti, ki jih društvom nudi PZS.

Planinske poti:

- dokončati in javno objaviti digitalni kataster planinskih poti,
- uvesti prosti dostop zainteresiranim do podatkov o planinskih poteh z namenom čim širše popularizacije planinskih poti in posledično planinstva,
- nadaljevati s prestavitvijo planinskih poti z asfaltnih cest na vzporedne poti, kjer je to izvedljivo,
- izvesti aktivnosti za dodatno promocijo obhodnic, posebno Slovenske planinske poti, ter planinskih poti, ki so dostopne z javnim prevozom.

Planinsko gospodarstvo:

- sprejeti priporočila ter minimalne standarde, ki jih mora izpolnjevati planinska koča,
- prenoviti in zahtevam sedanjega časa prilagoditi pravila PZS, ki urejajo področje planinskega gospodarstva,
- temeljito preveriti register planinskih koč in za vse objekte, ki ne bodo izpolnjevali minimalnih standardov, izvesti postopke za prilagoditev oz. za izbris objekta iz registra planinskih koč,
- vzpostaviti sklada za ekološko in energetska sanacijo planinskih koč ter preko svetovalne pisarne nuditi pomoč upravljavcem planinskih koč,
- z daljšim prehodnim rokom uvesti določilo, da mora imeti oskrbnik vsaj eno planinsko usposobljenost ali opravljen poseben tečaj za oskrbnike planinskih koč,
- uvesti interno razvrščanje planinskih koč glede na upoštevanje pravil, cen, standardov in priporočil ter ob tem uvesti pogoj, da je ustrezna razvrstitev pogoj za koriščenje ugodnosti, ki jih planinskim kočam nudi PZS,
- izvesti vsaj en projekt letno za mreženje planinskih koč,
- sodelovanje pri celostni obnovi ali nadomestni gradnji ene izmed planinskih koč v visokogorju z namenom prenosa primerov dobre prakse s področja gradbeništva, energetike, varstva okolja ter poslovanja iz domačega in tujega okolja v slovensko visokogorje. S tem tudi v Sloveniji pridobiti potrebne izkušnje za nadaljnjo celovito prenavo planinskih koč, kjer je to izvedljivo.

Planinska kultura:

- Planinska založba PZS:
  - glede na zelo spremenjene razmere na založniškem trgu pripraviti interno analizo programa založniške dejavnosti in na tej osnovi prilagoditi program izdaj knjig in zemljevidov v okviru Planinske založbe PZS,
  - postopno vključevanje knjig in edicij iz lastnega založniškega programa v sisteme prodaje e-edicij,
  - vzpostavitev enotne aplikacije za uporabo na računalnikih in pametnih telefonih s čim večjim obsegom vključenih planinskih vsebin,
- Slovenski planinski muzej:
  - nadaljnja finančna in vsebinska podpora dodatnemu programu muzejskih aktivnosti,
  - zagotoviti samostojni status SPM znotraj muzeja, pod okriljem katerega deluje (samostojna organizacijska enota), ali s podporo države zagotoviti samostojni status muzeja nacionalnega pomena,
- spomeniki in spominska obeležja:
  - pridobiti v upravljanje državni kulturni spomenik Aljažev stolp in pridobiti v lastništvo parcelo, na kateri stoji Aljažev stolp,
  - za Kugyjev spomenik v Trenti, ki je od začetka leta 2010 v lasti PZS, zagotoviti stalno vzdrževanje ter z različnimi ukrepi zagotoviti, da spomenik postane ena izmed najpomembnejših turističnih točk v dolini Trente,
  - izvesti popis planinskih spominskih obeležij in zagotoviti skrbnike obeležij, kjer še to ni urejeno,
- film:
  - zagotavljati finančno in/ali vsebinsko podporo izbranim dokumentarnim filmom s področja planinstva, ki s svojo sporočilno vrednostjo podpirajo smernice delovanja PZS,
  - soorganizirati ali podpirati en filmski festival letno v Sloveniji, ki ima pretežni poudarek na planinskih vsebinah.

Planinski mediji:

- glede na velik porast pomena digitalnih medijev ter zmanjšanemu zanimanju za tiskane vsebine prenoviti smernice na področju planinskih medijev z naslednjimi izhodišči:
  - Obvestila PZS ohraniti samo za uradne objave oz. preurediti v planinski »uradni list«, ostale dosedanje vsebine pa postopoma prenesti v Planinski vestnik, spletno stran in v E-novice PZS,
  - dnevne novice in informacije s planinsko vsebino ažurno objavljati na spletni strani ter promovirati preko E-novic PZS, socialnih omrežij ...

Bojan Rotovnik
kandidat za predsednik PZS 2014–2018

- integracijo vseh splošno zanimivih podatkovnih zbirk v spletno stran PZS z namenom, da spletna stran postane osrednji sistem za informiranje,
- večja vključitev vsebin, povezanih z vsemi ravni planinske organizacije, v Planinski vestnik in vključitev vsebin Planinskega vestnika v spletno stran PZS,
- v primeru zagotovitve virov financiranja enkrat letno posredovati izvod Planinskega vestnika vsem članom planinske organizacije,
- preučiti možnost, da se popust za plačilo družinske članarine nadomesti z naročnino na Planinski vestnik,
- opraviti prenovu spletne strani PZS z namenom še izboljšati prilagojenost potrebam članov in ostalih obiskovalcev oz. uporabnikov spletne strani,
- sodelovanje z različnimi mediji z namenom podpore projektom PZS kot medijski partnerji in objavljane promocijskih člankov z gorniško vsebino.

Preventiva:

- v sodelovanju s sorodnimi organizacijami pripraviti in sprejeti Nacionalni program varnosti v gorah,
- predvsem v digitalni obliki še naprej izdajati propagandni material s področja preventive v gorah.

Varstvo narave:

- v okviru možnosti podpirati projekte, ki se bodo izvajali na lokalni in državni ravni s ciljem uresničevanja protokolov Alpske konvencije, še posebej na področju trajnostne mobilnosti in turizma,
- v sodelovanju s TNP, državnimi organi in lokalno skupnostjo izvesti vsaj en projekt s področja urejanja oz. umirjanja prometa v alpskih dolinah.

Mladi:

- pripraviti in sprejeti Starostno prilagojen program planinskih skupin,
- na nacionalni ravni zagotoviti večjo zakonodajno podporo in podporo državnih organov za lažje in celovitejše izvajanje planinske dejavnosti v okviru šolskih dejavnosti,
- pripraviti programe usposabljanja učiteljev za dejavnosti v naravi oz. gorskem svetu in zagotavljati pomoč pri izvedbi gorniških šolskih športnih dni ter šol v naravi,
- ureditev vsaj enega vzorčnega tabornega prostora za izvajanje taborov mladih planincev.

Prostovoljno vodništvo:

- izvajati projekte prenosa znanja in izkušenj s področja prostovoljnega vodništva v tujino,
- vzpostavitev primernih pogojev za opravljanje aktivnosti vodnika PZS v tujini (pravni vidiki, mednarodno priznavanje usposobljenosti, dodatna interna usposabljanja ...).

Alpinizem:

- sprejeti prioritete oz. smernice delovanja slovenskega alpinizma, ki bodo osnova tudi za delitev sredstev za projekte s področja alpinizma na osnovi internih razpisov,
- nadaljevanje izvajanja programa reprezentanc, tako mladinske kot članske reprezentance,
- predvsem z izmenjavo (tabori) perspektivnih alpinistov povečati mednarodno sodelovanje s tujimi organizacijami.

Športno plezanje:

- ustrezno zakonsko urediti vzpostavitev, vzdrževanje, evidence in pogoje ter načine skrbništva za urejena športna plezališča v naravi,
- urediti register plezališč ter opraviti izbor skrbnikov, kjer lahko izjemoma kot skrbnik nastopi PZS,
- nadgraditi in razširiti sistem evidentiranja registriranih športnikov.

Gorski športi:

- dvigniti kakovostni nivo tekmovanj v lednem plezanju in tekmovalnem turnem smučanju tudi z izvajanjem skupnih državnih prvenstev s sosednjimi planinskimi zvezami,
- nadgraditi in razširiti sistem evidentiranja registriranih športnikov.

Turno kolesarstvo:

- urediti in promovirati Slovensko turnokolesarsko pot,
- skladno s sprejetimi merili vsako leto vsaj dve planinski poti urediti tudi za dvonamensko rabo.

Bojan Rotovnik
kandidat za predsednik PZS 2014–2018

Raziskovalna dejavnost:

- izvesti vsaj en raziskovalni projekt letno, z namenom podpore izvedbi programa dela,
- spodbujati dijake in študente za opravljanje seminarskih in diplomskih nalog na temo planinstva ter njihovo analiziranje in seznanjanje zainteresirane javnosti z rezultati.

Zakonodaja:

- splošna usmeritev: skozi zakonodajo še povečati pomen planinstva ter doseči prijaznejšo zakonodajo za izvajanje programa dela in aktivnosti planinske organizacije,
- Zakon o planinskih poteh: prenova zakona z upoštevanjem že sprejetih izhodišč,
- Zakon o spodbujanju razvoju turizma: prepoznati planinstvo kot pomemben segment slovenskega turizma, doseči primernejšo ureditev zakonskih določil za turistični aranžma (izločitev za nepridobitne dejavnosti) ter primerno urediti licence za izvajanje turističnih športnih storitev,
- Zakon o gorskih vodnikih: prenova zakona z upoštevanjem že sprejetih izhodišč,
- Zakon o športu: aktivno sodelovati pri prenovi zakona,
- Zakon o varstvu narave oz. posebni zakon za področje voženj z vozili v naravnem okolju: doseči primerno zakonsko ureditev za prepoved voženj z motornimi vozili v naravnem okolju razen v izjemnih primerih.

Sodelovanje s sorodnimi organizacijami v Sloveniji:

- sorodne planinske organizacije (Gorska reševalna zveza Slovenije, Združenje gorskih vodnikov Slovenije, Slovenski gorniški klub Skala – zveza gorniških klubov in CIPRA Slovenija): izvajati podpisane dogovore o sodelovanju in/ali jih povabiti v pridruženo članstvo PZS ter s tem še nadgraditi vsebinsko sodelovanje z namenom, da poskušamo nevladne organizacije, ki delujemo v gorskem svetu, skupaj sprejemati temeljne usmeritve in le-te enotno predstavljati javnosti in državi,
- sorodne nevladne organizacije (nevladna skupina za društveno in okoljsko zakonodajo, skupina za trajnostni razvoj in Rdeči križ Slovenije – Zveza združenj): izvajanje skupnih promocijskih aktivnosti ter sodelovanje pri uveljavljanju skupnih interesov pri državnih organih in zakonodajnih postopkih,
- Triglavski narodni park: uveljavitev stališč PZS, ki so bila podana kot predlogi in pripombe na Načrt upravljanja TNP, ter povečati število skupnih projektov,
- Olimpijski komite Slovenije – Združenje športnih zvez: aktivno sodelovati v programih športa za vse, zagotavljati primerne pogoje za nadaljnji razvoj in popularizacijo planinskih športnih panog ter kot največja športna organizacija v Slovenije aktivno prispevati k razvoju športa v Sloveniji.

Zaključek

Verjetno vse vsebine in aktivnosti, zajete v programskih smernicah, zaradi potrebe po sodelovanju različnih organov PZS in PD ter morebitnih kadrovskih, finančnih in zakonodajnih omejitev v mandatnem obdobju 2014–2018 ne bodo izvedljive, bomo pa v vodstvu PZS, če bomo izvoljeni, stalno spremljali in spodbujali izvajanje navedenih vsebin in aktivnosti.

V Šoštanju, 13. januarja 2014

Bojan Rotovnik,
kandidat za predsednika PZS
2014–2018